

ESPOO, RITARINTIE 7

LIITO-ORAVASELVITYS 2025

Marko Vauhkonen
Ympäristösuunnittelu Enviro Oy
24.4.2025

1 JOHDANTO

Espoon Kilossa osoitteessa Ritarintie 7 sijaitsevan kiinteistön 49-54-91-11 asemakaavamuutosta varten tarvitaan ajantasainen tieto liito-oravan mahdollisesta esiintymisestä.

Kiinteistön liito-oravaselvityksen toteutti Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. Inventoinnin maastotyöt ja raportoinnin on tehnyt biologi, FM Marko Vauhkonen.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

Selvityskohteena olleen kiinteistön sijainti Espoon kaupungin 54. kaupunginosassa osoitteessa Ritarintie 7 ilmenee kuvasta 1.

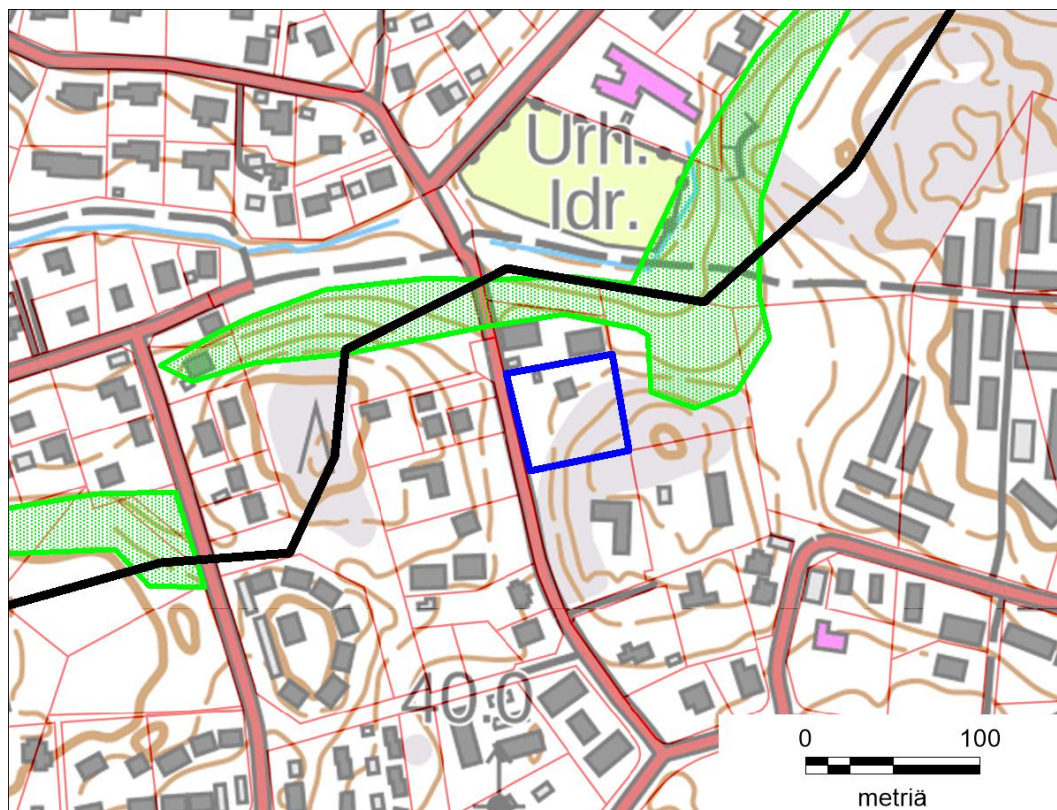
Kiinteistön lähiympäristöön on rajattu (Espoon kaupunki 2025) liito-oravan elinalueita (kuva 1), joilta on tehty aiemmin lajin jätöshavaintoja. Espoon kaupungin (2025) aineistossa määritelty liito-oravien kulkuyhteysreitti kulkee lähimmillään 40 metrin etäisyydellä kiinteistöstä (kuva 1).

Kevään 2025 maastoinventointi tehtiin ympäristöhallinnon julkaisemien ohjeiden (Nieminen & Ahola 2017, Sierla ym. 2004) mukaisesti 16.4.2025, jolloin maasto oli lumeton. Selvitysalueen puustoiset osat käveltiin läpi ja liito-oravan jätöksiä etsittiin sopivien pesä-, suoja- ja ruokailupuiden tyviltä. Näitä ovat mm. kolopuut ja kookkaat kuuset sekä lehtipuut, etenkin haavat ja lepät. Lisäksi arvioitiin liito-oravan kulkuyhteyksiä.

Liito-oravan jätösten löytöpaikat paikannetaan (GPS) ja tallennetaan paikkatietona. Papanapuista merkitään muistiin seuraavat tiedot: puulaji ja puun arvioitu läpimitta rinnan korkeudelta, arvio jätösten määrästä (muutamia, kymmeniä, satoja papanoita tai tarkempi määrä) sekä mahdolliset liito-oravalle sopivat kolot ja risupesät.

Liito-oravan asuttamat metsiköt (elinalueet, mahdolliset ydinalueet) rajataan jätöshavaintojen sekä puuston koostumuksen ja rakenteen perusteella kartalle. Näistä metsiköistä etsitään liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja (kolopuut tai risupesät

lähiympäristöineen), jotka paikannetaan ja rajataan kartalle. Lisäksi tarkastellaan liito-oravan käyttämiä tai lajille mahdollisia puustoisia kulkuyhteyksiä ympäröiville metsä-alueille tai lähiympäristön muille liito-oravareviireille.

Kuva 1. Selvitysalueena ollut kiinteistö osoitteessa Ritarintie 7 on rajattu kartan keskelle sinisellä viivalla. Espoon kaupungin (2025) aineistojen mukaiset liito-oravan elinalueet on osoitettu vaaleanvihreällä rasterilla ja liito-oravan kulkuyhteysreitti mustalla viivalla. Ohuet punaiset viivat ovat kiinteistörajoja. Liito-orava-aineistot © Espoon kaupunki, Ympäristönsuojelun palvelualue. Pohjakartta ja kiinteistörajat © Maanmittauslaitos.

Liito-oravaselvityksessä käytettyjä termejä

- ♦ **Papanapuu** (liito-oravan käyttämä puu) = puu, jonka tyveltä on löytynyt liito-oravan ulostepapanoita.
- ♦ **Pesäpuu** = papanalöytöjen avulla liito-oravan käyttämäksi varmistunut puu, jossa on liito-oravan pesäpaikaksi sopiva kolo tai risupesä. Liito-orava voi käyttää pesäpuuta lepäämiseen tai lisääntymiseen.
- ♦ **Kolopuu** = puu, jossa on liito-oravan pesäpaikaksi soveltuva kolo (ei papanoita).
- ♦ **Ydinalue** = kartoituksessa tunnistettu papanapuiden tai pesäpuiden lähiympäristö. Esimerkiksi Espoossa on ollut tavoitteena vähintään hehtaarin alue, jossa naaras selviää talven yli ja pystyy lisääntymään keväällä. Ydinalueella suojelutoimet ovat tiukempia kuin muualla.
- ♦ **Lisääntymis- ja levähdyspaikka** = pesäpuu suojapuustoineen. Lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämiseen tai hävittämiseen tarvitaan ELY-keskuksen poikkeamislupa.
- ♦ **Elinalue** (elinympäristö) = metsäalue, josta on löytynyt liito-oravan jätöksiä ja jonka puusto tarjoaa ravintoa ja suojaa liito-oravalle. Elinalueet voivat ympäröidä ydinaluetta tai sijaitsevat muualla, jos ydinaluetta ei voitu havaintojen perusteella rajata.
- ♦ **Soveltuva metsä** = metsä, jossa on liito-oravalle sopivaa puustoa (mm. kookkaita kuusia ja haapoja), mutta josta ei ole löytynyt liito-oravan jätöksiä.
- ♦ **Kulkuyhteys** = liito-oravan kulkureitiksi sopiva yhteys elinalueelta toiselle.

3 TULOKSET

Selvitysalueelta ei löydetty liito-oravan papanoita tai muita merkkejä lajin esiintymisestä.

Kiinteistön luoteisosan puustona on järeitä mäntyjä, nuorempia kuusia ja koivuja sekä vaahtera. Pohjoisrajalta on hiljattain kaadettu neljä kookasta koivua. Rajalle on jätetty kookas kuusi ja idempänä kasvaa lisäksi pähkinäpensasta sekä varttunut haapa ja raita. Koillisosan puuston muodostavat tammi, vaahtera, pähkinäpensas ja tuomi. Kiinteistön kaakkoisosaa on kalliomännikköä, jonka reunalla kasvaa yksi kookas kuusi. Lounaisosa on puutarhaa, jossa kasvaa mm. omenapuita.

Kiinteistöllä ei todettu kolopuita, risupesäitä tai sellaisia pönttöjä, jotka voisivat sopia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi.

Kuva 2. Selvitysalueena olleen kiinteistön luoteiskulman puustoa. Valokuva © Marko Vauhkonen.

4 JOHTOPÄÄTÖS JA SUOSITUKSET

Vuoden 2025 inventointitulosten perusteella osoitteessa Ritarintie 7 sijaitsevan kiinteistön alueella ei ole liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, eikä lajin elin- tai ydinalueita. Kiinteistöllä ei ole sellaista puustoa, jolla olisi erityistä merkitystä liito-oravan ruokailualueena tai kulkuyhteysreitteinä.

Espoon kaupungin (2025) liito-orava-aineistoihin rajatut elinalueet eivät ulotu kiinteistölle, vaan sijaitsevat lähimmillään vajaan 20 metrin päässä sen rajasta (kuva 1). Osoitettu kulkuyhteysreitti sijaitsee lähimmillään noin 40 metrin päässä kiinteistön rajasta.

Kiinteistölle suunniteltu täydennysrakentaminen ei käytössä olevien tietojen perusteella hävitä tai heikennä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Suunniteltu asemakaavamuutos ei vaikuta myöskään muilla tavoin epäedullisesti liito-oravan elinympäristöihin, elinmahdollisuuksiin tai kulkuyhteyksiin.

5 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Ahopelto, L., Lundgren, L., Kostiainen, A., Peltola, K., Laita, A., Mäkelä, A., Väänänen, M., Perätie, T. ja Ruohomäki, A. 2021: Liito-oravan huomioiminen kaupunkisuunnittelussa. Hyvien käytäntöjen opas. – Metsähallitus, Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki & Kuopion kaupunki. 108 s.
- Espoon kaupunki 2025: Espoon liito-orava-aineistot, huhtikuu 2025. – Verkko-osoitteessa: <https://kartat.espoo.fi/TeklaOgcWeb/WFS.ashx>.
- Hanski, I. K. 2016: Liito-orava. Biologia ja käyttäytyminen. – Metsäkustannus Oy. 93 s.
- Lammi, E., Vauhkonen, M., Routasuo, P. & Hanski, I. K. 2016: Espoon liito-oravien kokonaisselvitys 2014–2015. – Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 2/2016. 58 s.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2024: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korj. p. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023:1–374.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittely. – Suomen ympäristö 1/2017:1–278.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen ympäristö 742:1–113.